

Stanowisko Rzecznika Ubezpieczonych w sprawie rozbieżności w interpretacji zapisów art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152 z późn. zm.)

Istotne wątpliwości w praktyce stosowania przepisów ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152 z późn. zm.) wywołują zapisy art. 31 w związku z art. 28. Pojawiającym się coraz częściej problemem jest ustalenie wzajemnego stosunku tychże przepisów w przypadku zbycia pojazdu wraz z ubezpieczeniem OC posiadacza. Analizę wskazanego problemu najlepiej przeprowadzić na konkretnym przykładzie.

Przykład 1:

Właściciel pojazdu zbywa go dnia 1 lutego 2007 r. Termin, na jaki umowa została zawarta to 11-02-2006 do dnia 10-02-2007. Umowa ubezpieczenia OC trwa więc jeszcze kolejne 9 dni tzn. do dnia 10 lutego 2007 r. Czy w takim przypadku umowa ubezpieczenia OC ulega rozwiązaniu z dniem 10 lutego i czy następuje automatyczne zawarcie następnej umowy na kolejne 12 miesięcy tj. do dnia 09-02-2008 r.?

W takiej sytuacji regulacje art. 31 i art. 28 mogą wydawać się niejasne, jednak bliższa analiza, w opinii Rzecznika Ubezpieczonych, z łatwością pozwoli na ich właściwe stosowanie.

Zgodnie więc z art. 31 ust 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych „*W razie zbycia pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, na nabywcę pojazdu przechodzą prawa i obowiązki zbywcy wynikające z tej umowy. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta, chyba że nabywca wypowie ją przed upływem 30 dni od dnia nabycia pojazdu mechanicznego. W przypadku wypowiedzenia umowy, rozwiązuje się ona z upływem 30 dni następujących po dniu nabycia pojazdu mechanicznego. Przepisy art. 28 stosuje się odpowiednio*”.

W jakiej więc sytuacji ma odpowiednie zastosowanie przepis art. 28 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, który wskazuje, że „*Jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, uważa się, że została zawarta następna umowa na kolejne 12 miesięcy*”?

Jedną z głównych zasad w obowiązkowym ubezpieczeniu OC posiadaczy pojazdów jest tzw. automatyzm, czyli zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia z mocy prawa, określony w art. 28 ust. 1 ustawy. W związku z wyraźnym zapisem art. 31 ust 1, iż „*przepisy art. 28 stosuje się odpowiednio*” (dodanym notabene dla rozwiania powstających w praktyce wątpliwości), w przypadku zbycia pojazdu mamy również do czynienia z automatyzmem umowy ubezpieczenia.

Istotną kwestią jest zapis art. 31, mówiący iż „*W razie zbycia pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, na nabywcę pojazdu przechodzą prawa i obowiązki zbywcy wynikające z tej umowy*”. Zgodnie z tym zapisem, na nabywcę przechodzi również prawo przysługujące zbywcy, a wynikające z art. 28 ust 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych tj. prawo do wypowiedzenia umowy nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta. Jak więc wynika z powołanych przepisów, na nabywcę przechodzi prawo do rezygnacji z automatycznego zawarcia kolejnej umowy ubezpieczenia, nawet jeżeli nabył on prawa i obowiązki wynikające z tej umowy razem z nabyciem pojazdu.

Wracając więc do naszego przykładu, jeżeli nabywca zakupił pojazd, w którym okres obowiązywania umowa ubezpieczenia OC kończy się po upływie 9 dni od dnia nabycia pojazdu, ma on prawo zrezygnować z tej umowy, a w zasadzie z umowy, która będzie zawarta automatycznie, zgodnie z art. 28 ust. 1. Ważny jest tu jednak termin wykonania uprawnienia. Aby zrezygnować z prolongacji umowy ubezpieczenia, nabywca musi wypowiedzieć obecną umowę ubezpieczenia OC nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy (tj. przed dniem 10 lutego 2007 r.). Odnosząc się do problematyki momentu wypowiedzenia umowy ubezpieczenia OC, która również wywołuje szereg praktycznych wątpliwości, należy wskazać, iż zgodnie z brzmieniem art. 28 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, w razie chęci rozwiązania umowy ubezpieczenia u dotychczasowego ubezpieczyciela, posiadacz pojazdu powinien powiadomić zakład ubezpieczeń o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia na piśmie. W związku z brakiem szczegółowych przepisów regulujących takie wypowiedzenie, w kwestii terminu zawiadomienia zakładu ubezpieczeń o wypowiedzeniu umowy OC znajduje zastosowanie norma art. 61 k.c., toteż oświadczenie woli jest złożone z chwilą, gdy doszło do drugiej strony w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Oznacza to, że należy skupić się na momencie, w którym ubezpieczyciel mógł się zapoznać z treścią wypowiedzenia, nie zaś samym złożeniem oświadczenia woli. Oświadczenie o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych powinno więc dotrzeć do zakładu ubezpieczeń w formie pisemnej nie później niż na jeden dzień przed upływem jej okresu.

Nabywca pojazdu mechanicznego ma jeszcze jedno uprawnienie, wynikające bezpośrednio z art. 31 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, a mianowicie jest to uprawnienie do wypowiedzenia umowy ubezpieczenia OC przed upływem 30 dni od dnia nabycia pojazdu i rozwiązania umowy w terminie 30 dni od dnia nabycia pojazdu. Ustawa nie przewiduje bowiem wyłączenia możliwości korzystania z tego uprawnienia. Co więc w sytuacji, gdy nabywca korzysta z tego prawa, w odniesieniu do naszego przykładu?

Otóż, w związku z faktem, iż umowa ubezpieczenia OC „przedłuża” się automatycznie, jeżeli nie zostanie wypowiedziana w terminie określonych w art. 28 ust. 1 (tj. przed dniem 10 lutego 2007 r.), należy stwierdzić, iż z mocy prawa zawierana jest kolejna umowa ubezpieczenia. Jeżeli termin 30 dni na wypowiedzenie umowy ubezpieczenia kończy się już w momencie trwania nowej umowy ubezpieczenia OC zawartej z mocy prawa, to nabywca, korzystając z prawa wypowiedzenia umowy w ciągu 30 dni, wypowiada *de facto* nową umowę ubezpieczenia, zawartą zgodnie z klauzulą prolongacyjną. W tej sytuacji, zakład ubezpieczeń ma prawo naliczyć składkę jedynie za okres, w którym udzielał ochrony ubezpieczeniowej, a umowa ubezpieczenia rozwiązuje się po upływie 30 dni po dniu nabycia pojazdu.

W związku z wyraźnym wprowadzeniem nowelizacją z dnia 8 lipca 2005 r. (Dz.U. nr 167, poz. 1396) zapisu, iż przepis art. 28 stosuje się odpowiednio, nie ma żadnych podstaw do kwestionowania, iż w przypadku nabycia pojazdu nie obowiązuje klauzula prolongacyjna. Jednak również przed nowelizacją przepisu art. 31 ust. 1, powoływanie się na brak automatyzmu w przypadku zbycia pojazdu nie był uzasadniony.

Wnioski takie wynikają z brzmienia przepisu art. 31 ust 1. Zdanie pierwsze wskazuje: „*W razie zbycia pojazdu, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, na nabywcę pojazdu przechodzą prawa i obowiązki zbywcy wynikające z tej umowy*”. Na nabywcę przechodzą więc obowiązki wynikające z zawartej przez zbywcę umowy, czyli umowy, która ulega automatycznemu przedłużeniu w przypadku nie wypowiedzenia w terminie określonym w art. 28 ust. 1. W zdaniu drugim wskazano, iż „*Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta*”. Przepis ten nie wskazuje więc, iż to właśnie umowa, którą zawarł zbywca mocą oświadczenia woli rozwiązuje się z upływem okresu, na który została zawarta. Wobec tego należy stwierdzić, iż rozwiązaniu ulega umowa, która obowiązuje w okresie, w którym podejmowana jest decyzja o rezygnacji z umowy ubezpieczenia. W dalszym ciągu: „*chyba, że nabywca wypowie ją przed upływem 30 dni*” – nie znajdujemy wskazania, iż nabywca ma wypowiedzieć tę umowę, która została zawarta pierwotnie przez zbywcę. Termin wypowiedzenia „*30 dni od dnia nabycia pojazdu*” nie jest w żaden sposób ograniczony zdarzeniami, które mogą zaistnieć w międzyczasie tzn. nie ma wskazania, że w przypadku, gdy termin obowiązywania pierwotnej umowy jest krótszy, to stosowanie terminu 30 dni jest wyłączone. Umowa ubezpieczenia ma się rozwiązać w ciągu 30 dni od dnia nabycia pojazdu – takie jest wskazanie ustawowe.

W praktyce przedstawiany jest jednak pogląd, iż w związku z faktem, że nabycie pojazdu następuje w momencie, w którym okres obowiązywania umowy ubezpieczenia OC jest krótszy niż 30 dni, termin z art. 31 ust 1 (30 dni) nie może mieć zastosowania. Trudno zgodzić się z taką interpretacją biorąc pod uwagę następujące fakty.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy, posiadacz pojazdu może wypowiedzieć obecną umowę ubezpieczenia OC najpóźniej na jeden dzień przed upływem okresu, na który została ona zawarta. Możliwość wypowiedzenia umowy i anulowania automatyzmu została więc ograniczona właśnie do tego terminu. Właściciel pojazdu może go jednak sprzedać ostatniego dnia obowiązywania umowy ubezpieczenia. Przyjęcie, iż w takiej sytuacji nie dość, że nie przysługuje nabywcy prawo wypowiedzenia umowy zgodnie z art. 28 ust 1 to jeszcze nie ma on uprawnienia z art. 31 ust 1 nie wydaje się być prawidłowe. W takiej bowiem sytuacji, nabywca pojazdu zostałby zmuszony do kontynuowania obecnej umowy ubezpieczenia i to w zasadzie na warunkach określonych przez zakład ubezpieczeń, który jest w takim przypadku uprawniony do dokonania ponownej kalkulacji składki według swoich taryf nie tylko biorąc pod uwagę ewentualne zniżki czy zwwyżki w opłacie składki ubezpieczeniowej, ale nawet uwzględniając np. inne miejsce zamieszkania nabywcy czy wiek osób użytkujących pojazd. Nie wydaje się aby taka interpretacja była zgodna z celem zapisów obu artykułów. Intencją ustawodawcy w tym zakresie, było raczej umożliwienie nabywcy pojazdu natychmiastowej rezygnacji z usług zakładu ubezpieczeń wybranego przez wcześniejszego właściciela pojazdu.

W związku z wprowadzeniem w art. 31 ust. 1 zapisu, iż art. 28 stosuje się odpowiednio, należy stwierdzić, iż istnieje kolejny problem dotyczący niejasności w kwestii czy nabywca pojazdu, który nie wypowiada umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni od dnia nabycia, korzysta z ochrony tylko do upływu okresu wskazanego na polisie, czy też w tej sytuacji

ponownie mamy do czynienia z zawarciem kolejnej umowy ubezpieczenia na zasadzie klauzuli prolongacyjnej.

Przykład 2:

Pojazd zostaje nabyty dnia 2 lutego 2007 r., umowa ubezpieczenia zawarta jest na okres od dnia 1 lipca 2006 r. do dnia 30 czerwca 2007 r. Nabywca nie wypowiada umowy w ciągu 30 dni od dnia nabycia. Czy okres ochrony ubezpieczeniowej kończy się 30 czerwca 2007 r. i czy od 1 lipca 2007 r. jest zawierana kolejna umowa ubezpieczenia zgodnie z art. 28 ust 1 ?

W tej sytuacji mamy również do czynienia z automatyzmem umowy. Zapis art. 31 ust. 1 wskazuje bowiem, iż umowa ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta. Jednak mechanizm klauzuli prolongacyjnej polega na zawarciu kolejnej umowy ubezpieczenia po rozwiązaniu poprzedniej. W takiej sytuacji wskazanie w art. 31 ust. 1, iż umowa ulega rozwiązaniu, nie wyklucza zawarcia kolejnej umowy na zasadzie automatyzmu. Ponadto, taka interpretacja wprowadza jednolitość regulacji kwestii wypowiedzeń umowy ubezpieczenia. Nie wprowadza bowiem niejasności kiedy jest automatyzm, a kiedy go nie ma, jak również nie daje podstaw do podnoszenia zarzutu, iż część kierowców jest „uprzywilejowana” istnieniem bądź nieistnieniem automatyzmu ich umów ubezpieczenia.

W skargach kierowanych do Rzecznika Ubezpieczonych problem związany z niejasnością i wzajemnym stosunkiem art. 28 i art. 31 ustawy jest poruszany coraz częściej. Problemy w tej materii są również zgłaszane podczas dyżurów telefonicznych. Skarżący wskazują, iż zakłady ubezpieczeń bardzo różnie interpretują powołane przepisy i w praktyce podejmują odmienne decyzje w podobnych sytuacjach. W szczególności, Rzecznik Ubezpieczonych zwrócił uwagę, iż nawet wewnątrz tego samego zakładu ubezpieczeń nie ma jednolitego stanowiska w kwestii obowiązywania umowy ubezpieczenia w przypadku nabycia pojazdu. Zakład ubezpieczeń bądź wyraża zgodę na rozwiązanie umowy ubezpieczenia przez nabywcę, bądź pozbawia go tego prawa.

Reasumując, w obliczu przedstawionej analizy przepisów należy stwierdzić, iż:

1. przy zakupie pojazdu wraz z umową ubezpieczenia nabywca ma zawsze prawo do natychmiastowej rezygnacji z usług świadczonych przez ubezpieczyciela, z którym współpracował poprzedni właściciel pojazdu i ma na to 30 dni od dnia nabycia pojazdu,
2. jeżeli nabywca nie wypowie umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni od dnia nabycia pojazdu, korzysta on z ochrony udzielanej przez zakład ubezpieczeń wskazany przez zbywcę pojazdu,
3. w każdym przypadku nabywca ma prawo skorzystać z prawa automatycznego zawarcia kolejnej umowy ubezpieczenia,
4. aby rozwiązać umowę ubezpieczenia po upływie 30 dni od dnia nabycia pojazdu, nabywca musi wypowiedzieć umowę nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu, na który została zawarta tj. zastosowanie mają ogólne przepisy o wypowiedzeniu umowy OC.

Bardzo istotną kwestią w odniesieniu do art. 28 ust. 1 jest zastrzeżenie zapisane w ustępie 2. Należy więc pamiętać, iż w przypadku gdy zbywca pojazdu mechanicznego nie opłacił w całości składki (w tym kolejnej raty składki), zawarcie umowy na następne 12 miesięcy nie następuje. Wracając więc do naszego Przykładu 1, jeżeli zbywca nie opłacił składki, nabywca pojazdu nie musi wypowiadać obecnej umowy ubezpieczenia, gdyż ulega ona rozwiązaniu z

upływem okresu, na który została zawarta, a nabywca pozbawiony zostaje możliwości „korzystania” z ubezpieczenia przez 30 dni od dnia nabycia pojazdu, gdyż okres obowiązywania umowy jest krótszy niż wskazane 30 dni.

W praktyce pojawia się jeszcze jeden problem dotyczący kwestii wypowiedzenia umowy ubezpieczenia. Coraz częstsze bowiem są przypadki, w których właściciel pojazdu sprzedaje pojazd wraz z umową ubezpieczenia OC, a nowy nabywca korzysta z uprawnienia z art. 31 ust 1 i wypowiada zawartą umowę ubezpieczenia w celu odzyskania części zapłaconej przez zbywcę składki. Praktyka ta staje się coraz powszechniejsza w przypadku działalności podmiotów pośredniczących przy sprzedaży pojazdów. Problem powstaje w momencie dalszej odsprzedaży pojazdu kolejnemu nabywcy. Pośrednicy nie informują bowiem nabywcy o fakcie uprzedniego wypowiedzenia umowy ubezpieczenia OC. W takim przypadku, nabywcy pojazdu przekazywana jest polisa wskazująca okres ubezpieczenia, która budzi u nabywcy przekonanie, iż posiada on ochronę ubezpieczeniową we wskazanym na polisie okresie. Często też pośrednicy, tłumacząc się niedostarczeniem polisy przez właściciela pojazdu, informują, iż polisa zostanie przedłożona nabywcy w późniejszym terminie, a ochrona ubezpieczeniowa istnieje.

W takim przypadku nieświadomy tego nabywca zostaje postawiony w bardzo niekorzystnej sytuacji. Nie dość bowiem, że nie posiada ochrony ubezpieczeniowej w razie spowodowania wypadku komunikacyjnego, to dodatkowo, może zostać obciążony, przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, karą za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Niestety, trudno w tej sytuacji doszukiwać się jakichkolwiek zapisów ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, chroniących nieświadomego nabywcę przed skutkami zakupu takiego „nieubezpieczonego” pojazdu. Jeżeli bowiem pośrednik, jako nabywca pojazdu, złoży oświadczenie woli o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia, jest ono ważne i skuteczne. Co więcej, jeżeli pośrednik wypowiada umowę ubezpieczenia zaraz po nabyciu pojazdu, to korzysta on przez kolejne 30 dni z tymczasowej ochrony ubezpieczeniowej gwarantowanej przepisem art. 31 ust 1. Jeżeli więc pośrednik dokonuje zbycia pojazdu bezpośrednio po upływie tychże 30 dni, trudno mu postawić zarzut, iż spoczywał na nim obowiązek ubezpieczenia pojazdu. Jeżeli natomiast pośrednik zbywa pojazd przed upływem 30 dni od dnia nabycia, zgodnie z art. 31. ust 1, na nabywcę przechodzą prawa i obowiązki zbywcy wynikające z umowy ubezpieczenia. Nabywca może więc korzystać z ochrony ubezpieczeniowej, jednak tylko do czasu upływu 30-dniowego okresu (liczonego od daty pierwotnej sprzedaży pojazdu). Nie można bowiem na żadnej podstawie wskazać, iż w takim przypadku umowa ubezpieczenia odnawia się, bądź że oświadczenie woli złożone przez pośrednika nie jest skuteczne.

Jak więc bronić się przed niekorzystnymi skutkami zakupu pojazdu, gdy zbywca wypowiedział umowę ubezpieczenia OC, a zapewnia nabywcę o tym, iż ochrona ubezpieczeniowa istnieje? Przede wszystkim, nabywca pojazdu powinien zdecydowanie zażądać od pośrednika wszelkich dokumentów dotyczących pojazdu. Zgodnie z art. 32 ust 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych „zbywca pojazdu mechanicznego jest obowiązany do przekazania nabywcy dokumentów potwierdzających zawarcie umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych”. Nabywca powinien również zażądać okazania dowodu opłaty składki ubezpieczenia (lub jej kolejnych rat). Jeżeli przy zakupie pojazdu nie zostanie przekazana polisa ubezpieczenia OC – decyzja należy do nabywcy, jednak rozsądek

podpowiadałby wstrzymanie się z zakupem takiego pojazdu bądź natychmiastowe zawarcie innej umowy ubezpieczenia. Jeżeli jednak pośrednik przekazuje nabywcy dokument ubezpieczenia, pomimo, iż wcześniej dokonał wypowiedzenia umowy, oznacza to, iż wprowadza nabywcę w błąd, a także – sprzedaje rzecz z wadą prawną. Ten przypadek jest już szczegółowo regulowany przepisami kodeksu cywilnego dotyczącymi rękojmi.

Zgodnie bowiem z art. 556 § 2 w razie sprzedaży praw [tu: prawa do ochrony ubezpieczeniowej wynikającej z umowy ubezpieczenia OC] sprzedawca jest odpowiedzialny za istnienie tych praw. Jest to tzw. rękojmia za wady prawne rzeczy sprzedanej. W tej sytuacji, zgodnie z art. 560 § 1 kodeksu cywilnego kupujący może od umowy odstąpić albo żądać obniżenia ceny. Kodeks cywilny przewiduje jednak dodatkowe uprawnienie w tej sytuacji - jeżeli kupujący odstępuje od umowy albo żąda obniżenia ceny z powodu wady rzecz sprzedanej, może on również żądać naprawienia szkody poniesionej wskutek istnienia wady (art. 574 k.c.). Jeżeli więc w konsekwencji sprzedaży pojazdu obciążonego wadą prawną, nabywca poniósł szkodę w związku z faktem, iż nie posiadał ochrony ubezpieczeniowej, o której zapewnił go pośrednik sprzedający pojazd, ma on prawo żądać od sprzedawcy naprawienia takiej szkody zarówno, jeżeli w grę wchodzić będzie zwrot kosztów odszkodowania wypłaconego w związku ze spowodowaniem wypadku, jak również gdy chodzi o zwrot kosztów kary, nałożonej za brak obowiązkowego ubezpieczenia OC.

W takiej sytuacji, nabywcy przysługuje również roszczenie na podstawie przepisów ogólnych dotyczących odpowiedzialności kontraktowej za nienależyte wykonanie zobowiązania. Zgodnie więc z art. 471 k.c. *„dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi”*. W przypadku odpowiedzialności kontraktowej sprzedawcy dodatkowo powoływać się można na zapis art. 546 § 1 k.c.: *„sprzedawca obowiązany jest udzielić kupującemu potrzebnych wyjaśnień o stosunkach prawnych i faktycznych dotyczących rzeczy sprzedanej”*. Brak wykonania obowiązków określonych przez ten przepis jest sankcjonowany właśnie odpowiedzialnością odszkodowawczą z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania. Ponadto, nie wykluczona jest możliwość zakwalifikowania takiego zachowania jako zachowania noszącego znamiona deliktu (tu odpowiedzialność na podstawie art. 415 k.c.), co również może stanowić podstawę dla kierowania roszczeń odszkodowawczych.

W związku z faktem, iż wypowiedzenie umowy OC musi być dokonane w formie pisemnej, wydaje się, iż udowodnienie winy pośrednika nie powinno stwarzać nabywcy większych trudności. Uprawniony (np. sąd) może zwrócić się do zakładu ubezpieczeń o udostępnienie dokumentów, na podstawie których uznano wypowiedzenie umowy ubezpieczenia OC za skuteczne. Dokumenty takie będą wskazywały osobę, która dokonała wypowiedzenia umowy, a więc również osobę odpowiedzialną za szkodę powstałą po stronie nabywcy pojazdu. Rzecznik Ubezpieczonych pragnie w tym miejscu zwrócić uwagę, iż zakłady ubezpieczeń powinny dołożyć wszelkich starań, aby wypowiedzenia składane przez ubezpieczających były w należyty sposób przechowywane. Bardzo ważne jest również aby, o ile to możliwe, przedstawiciele i pracownicy zakładów ubezpieczeń zwracali szczególną uwagę na treść i formę składanych wypowiedzeń. Z pewnością na wypowiedzeniu powinny być podane wszystkie dane identyfikacyjne i adresowe osoby wypowiadającej oraz dodatkowo jej własnoręczny i czytelny podpis. Wypowiedzenie takie powinno jednoznacznie wskazywać na jakiej podstawie klient dokonuje wypowiedzenia (rezygnacja z automatyzmu czy też w związku z nabyciem pojazdu).